

ATESTUOTŲ ARCHITEKTŲ (STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ IR TERITORIJŲ PLANAVIMO VADOVŲ) KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMOS TĖSINYS 2023 METAMS

1. TEMOS, SKIRTOS STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ IR TERITORIJŲ PLANAVIMO VADOVAMS

Eil. Nr. data	Kvalifikacijos tobulinimo temos pavadinimas	Kursų trukmė val.	Kvalifikacijos tobulinimo būdas	Turinys	Lektorius ir jo kvalifikacija
1	2	3	4	5	6
1	Vaikštomumas: kas tai, kaip jis matuojamas ir vaikštomumo palyginimas įvairiuose miestuose naudojant erdvės sintaksės modelius.	3	seminaras	Mokymų metu bus pristatomos 15 minučių miesto ir su ja susijusi miesto patrauklumo vaikščiojimui pėsčiomis (walkability) koncepcijos. Apžvelgus vaikštomumui darančius įtaką urbanistinius veiksnius bus nagrinėjama kokias galimybes modeliuoti vaikštomumą atveria GIS technologijos ir pristatomas originalus erdvės sintaksės skaičiavimais besiremiantis vaikštomumo modelis panaudotas tyrimams Kaune, Vilniuje, Rygoje, Taline, Gdanske, Liubline, Baltstogėje, Malmėje ir Detroite – mieste kuris įvardinamas kaip etaloninis orientacijos į automobilių pavyzdys. Bus parodyta kaip sukurtas vaikštomumo kompasas gali būti naudojamas tiek viso miesto, tiek jo dalių analizei ir urbanistiniam planavimui.	Kęstutis Zaleckis, KTU statybos ir architektūros fakulteto profesorius, KTU mokslo krypties doktorantūros komiteto pirmininkas

2	Ką erdvės sintaksė gali pasakyti apie Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos urbanistinių struktūrų ypatumus.	3	seminaras	Paskaitoje, pasinaudojant Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos tyrimų duomenis bus aptariama kaip naudojantis GIS duomenimis ir simuliaciniais erdvės sintaksės modeliais bei "B.Hillier sukurta "Generic City" koncepcija, galima analizuoti tokias urbanistinių struktūrų charakteristikas kaip teritorijos naudojimo multifunkciškumas, palankumas TOD (Transit Oriented development), centrų ir kelių tinklo integralumas bei hierarchiškumas ir kt. Trys Lietuvos miestai bus lyginami su Pietų Europos organiško urbanizmo pavyzdžiu.	Kęstutis Zaleckis, KTU statybos ir architektūros fakulteto profesorius, KTU mokslo krypties doktorantūros komiteto pirmininkas
3	Yra dar ir trečia idėja: Kur link vystosi Kaunas - žvilgsnis remiantis citify.com duomenis ir erdvės sintaksės modeliais.	3	seminaras	Virtualų žemėlapi, kuriame galima pamatyti detalią informaciją apie mieste vykstančias statybas, gatvių plėtrą ir rekonstrukcijas vienoje vietoje, sukūręs startuolis „Citify“ 2022 metais nominuotas kasmetiniam Europos „Ateities vienaragio“ („Future Unicorn Award“) apdovanojimui. Citify internetinis žemėlapis vienoje vietoje pateikia informaciją apie mieste vykdomus ar būsimus projektus, taip leisdamas kiekvienam gyventojui pamatyti kas atsiras jį/ją dominančioje teritorijoje. Mokymuose, remiantis keturių urbanistinių kapitalų teorija bei erdvės sintaksės simuliaciniais modeliais, bus aptariama kaip Citify duomenys gali būti panaudojami kompleksiškai analizuojant ir prognozuojant ne tik atskirų sklypų, bet miesto dalių ar jo visumos pokyčius. Kauno duomenys bus naudojami kaip iliustruojanti medžiaga.	Kęstutis Zaleckis, KTU statybos ir architektūros fakulteto profesorius, KTU mokslo krypties doktorantūros komiteto pirmininkas
4	Miestas po modernizmo epochos. Koks gyvenimo būdas susiformavo ir kaip jį transformuoti?	2	Paskaita	Kaip valdyti miestą ir grįžti prie priešmodernistinio urbanizmo? Kokie būdai kurti nauja ir atgaivinti sena?	Mindaugas Pakalnis, Vilniaus m.vyriausias architektas, Miesto plėtros departamento direktorius

5	Architektūros kokybės kriterijų įgyvendinimas III: Urbanistinės inovacijos ir kokybiška aplinka.	2	paskaita	Paskaitų ciklas, skirtas Architektūros įstatyme numatytų ir su urbanistiniu dizainu bei planavimu susijusių Architektūros kokybės kriterijų aptarimui, problematikai ir įgyvendinimui.	Tomas Grunskis, VDA Architektūros katedros profesorius, architektūros studijos AEXN vadovas
6	Architektūros kokybės kriterijų įgyvendinimas IV: postsovietinio nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimo problematika	2	Paskaita	Paskaitų ciklas, skirtas Architektūros įstatyme numatytų ir su urbanistiniu dizainu bei planavimu susijusių Architektūros kokybės kriterijų aptarimui, problematikai ir įgyvendinimui.	Tomas Grunskis, VDA Architektūros katedros profesorius, architektūros studijos AEXN vadovas
7	Sovietinio palikimo transformacijos	2	Paskaita	Kokią gyvenamą programavo tipinės kasdienės erdvės - gyvenami rajonai, darželiai/mokyklos/biurai ir gatvės? Kaip modernizmo įkvėptą urbanistiką galima perprogramuoti į žmogų orietuotą bendruomenišką kasdienybę? Paskaitoje remsiuos kartu su do architects komanda projektuotais darželio Pelėdžiukas, Naugarduko gatvės projektais, taip pat bičiulių Bulgarų architektų gutgut transformacijų pavyzdžiais.	Gilma Teodora Gylytė, DO ARCHITECTS steigiančioji partnerė, vyr. architektė
8	Erdvinė hierarchija-pamokos iš kelionių po Normandijos miestelius	2	Paskaita	Keliaujant po senąsias vakarų Europos valstybes vis pagalvoju, kad būtent čia galima suprasti, kas išlieka šimtmečius naudojama, o kas ne. Kas iš tikrųjų yra architektūrinis, urbanistinis ir landšaftinis “future proof”?	Gilma Teodora Gylytė, DO ARCHITECTS steigiančioji partnerė, vyr. architektė

9	Gyvenamoji architektūra Lietuvoje 1940-1990 metais	3	Paskaita	Paskaitoje nagrinėjama gyvenamoji architektūra sovietų okupuotoje Lietuvoje. Dėmesys kreipiamas ne į architektūros stilių istoriją, o į žmonių troškimą turėti (gauti) būstą ir jo pasirinkimo galimybes. Nors dėmesio centre yra butas ir jo planas, paskaitoje aiškinamasi kaip politinis projektas paveikė gyvenamąją aplinką ir kokių rezultatų pasiekė. Aptariamos ne tik gyvenamosios aplinkos standartizavimo idėjos, bet ir joms oponuojantys žmonių siekiai individualizuoti ir pagražinti savo gyvenamąją aplinką masinės statybos būsto standartizavimo kontekste.	Marija Drėmaitė, VU Istorijos fakulteto profesorė, humanitarinių mokslų daktarė, VU Istorijos fakulteto Paveldosaugos magistro studijų komiteto pirmininkė
10	LR BP 2030 kultūros paveldo išteklių apsaugos, pažinimo, įveiklinimo, integravimo ir tvaraus naudojimo sprendiniai. Įgyvendinimo būdai ir priemonės.	3	Paskaita	Kultūros paveldo išteklių sampratos išskleidimas, išteklių pažinimo būdai (duomenų bazės, kultūros keliai ir kt.), apsaugos priemonių įgyvendinimas (nuo priežiūros iki tvarkybos, tradicijų perdavimo aktualizavimas) , galimybių įveiklinti per įvairias veiklas, tvarų naudojimą ir partnerystes, integravimo erdvinio teritorijų planavimo (kompleksiniais ir specialiais planais) priemonės ir pavyzdžiai. 2-3 val. su konkrečiais pavyzdžiais.	Irena Kliobavičiūtė, paveldosaugos ekspertė, UAB „Senojo miesto architektai“ projektų vadovė, Vilniaus m. NKPV vertinimo tarybos narė
11	LR BP 2030 saugomų kultūrinių kraštovaizdžių samprata, ypatybės, identifikavimo būdai, įveiklinimo galimybės žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose (bendrojo, specialiojo planavimo planuose).	3	Paskaita	Saugomų kultūrinių sampratos išskleidimas, saugomų kraštovaizdžių ypatybių (panoraminių taškų, atkarpų, kraštovaizdžio dominančių, panoraminių vaizdų, siluetų, perspektyvų ir kt.) nustatymo galimybės ir įvairovė, identifikavimo būdai metodai su pavyzdžiais, jų įveiklinimo kultūrinio turizmo ir rekreacijos maršrutuose pavyzdžiai ir priemonės. 2-3 va. su konkrečiais pavyzdžiais iš žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų.	Irena Kliobavičiūtė, paveldosaugos ekspertė, UAB „Senojo miesto architektai“ projektų vadovė, Vilniaus m. NKPV vertinimo tarybos narė

12	Gyventojų įgalinimas: veiksmingo bendruomenės dalyvavimo priimant architektūrinius sprendimus strategijos	2	Paskaita	Paskaitos metu nagrinėjami pagrindiniai principai ir geriausios praktikos, kaip įtraukti ir įgalinti gyventojus kuriant ir planuojant vietos projektus. Kaip užmegzti partnerystę su gyventojais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis ir kaip veiksmingai bendrauti atsižvelgiant į įvairių bendruomenių poreikius ir atskleisti galimas vietos perspektyvas. Gyventojų dalyvavimo nauda ir praktiniai įrankiai bei metodai kuriant tvaresnes ir tinkamesnes vietos sąlygas bendruomenėms.	Austė Juozapaitytė, Aplinkosaugos specialistė, asociacijos „Gyvas miškas“ koordinatore
13	Ekologinis kraštovaizdis: ekologinio kraštovaizdžio dizaino sprendimai ir privalumai architektams	2	Paskaita	Paskaitoje gilinamasi į ekologinio apželdinimo principus ir jo vaidmenį kuriant tvarų, mažai priežiūros reikalaujantį ir biologiškai įvairų kraštovaizdį pritaikomą vietos architektūriniam sprendimams. Ekologinio kraštovaizdžio nauda ir dizaino aspektai, įskaitant vietinių augalų, lietaus sodų ir žaliosios infrastruktūros naudojimą. Kaip kraštovaizdžio formavimas gali padėti architektams kurti atsparias, sveikas ir patrauklias erdves.	Austė Juozapaitytė, aplinkosaugos specialistė, asociacijos „Gyvas miškas“ koordinatore
14	Daugiabučių kvartalų kompleksinė renovacija. Praktinė patirtis	2	Paskaita	Paskaitoje bus pasidalinta patirtimi įgyvendinant trijų daugiabučių kvartalų viešųjų erdvių sutvarkymo projektą Anykščiuose, įrengiant želdynus, vaismedžių sodus, bendruomeninius daržus, sporto aikštynus ir laisvalaikio erdves. Taip pat bus pristatyta kompleksinė daugiabučių pastatų atnaujinimo koncepcija kokybiškai renuojuojant pastatus iš išorės ir vidaus.	Andrius Ropolas, architektas, architektūros kritikas, architektūros biuro „Office De Architectura“ partneris.
15	Meniško veiksnys urbanistikoje: identifikavimas ir modeliavimas. (papildyta paskaita)	3	Paskaita	Urbanistinio projektavimo objektas yra erdvinės miesto struktūros – kvartalų užstatymas, viešosios urbanistinės erdvės (aikštės, jų sistemos), miestovaizdžiai, dominančių išdėstymas ir tt. – miesto urbanistinio audinio elementai,	Dr. Dalia Dijokienė, Vilnius TECH, Architektūros fakultetas,

	<p><i>Potemės:</i></p> <p>1) Teoriniai ir metodiniai principai; 2) Praktinio taikymo atvejų analizė.</p>			<p>kuriems būdingas meniškumo veiksnys. Temoje siekiama pateikti urbanistinio projektavimo meninių principų sistemą, kuri padėtų eliminuoti dabar veikiančios teritorijų planavimo ir statybos sistemos deformacijas, kurias sukelia šiuo metu juridinių procedūrų suabsoliutinimas beveik visiškai išeliminuojančią profesionalią veiklą iš bendro architektūrinio ir urbanistinio projektavimo proceso, ko pasekmėje pranyksta meniškumo veiksnys urbanistikoje. Paskaitoje analizuojami akademiniai darbai, kuriuose sprendžiami meniniai urbanistikos klausimai, bei atliekama urbanistinių projektų analizė meniškumo aspektu.</p>	<p>Urbanistikos katedros vedėja, profesorė.</p> <p>dr. Inesa Alistratovaitė-Kurtinaitienė, Vilnius TECH, Architektūros fakultetas, Urbanistikos katedros docentė</p>
--	--	--	--	---	--

2.TEMOS, SKIRTOS TIK STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ VADOVAMS

1	2	3	4	5	6
1	Kauno Dominikonų bažnyčia-istorija ir iššūkiai	3	Paskaita	Paskaitoje bus apžvelgta surinkta nauja informacija ir istorinė medžiaga. Bus pristatyti bažnyčios panaudojimo planai ateičiai.	Asta Prikockienė, restauratorė, paveldosaugos specialistė, UAB „Erdvės norma“ projektų vadovė
2	Svarbesni tyrimai ir atradimai	3	Paskaita	Šiais metais bus 36 metai, kai specializuojusi tyrimu srityje. Tai man įdomesnė sritis, negu projektavimas, kurio taip pat neapleidžiu. Paskaitoje pasidalinsiu apie tai: - kodėl tai daroma, - kaip tai daroma,	Robertas Zilinskas, paveldosaugos ekspertas, Vilniaus savivaldybės Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos narys;

				<ul style="list-style-type: none"> - kas atrandama, - kas čia sudėtingo, - kodėl visada yra kitaip, - kokie yra paplitę paklydimai. <p>Pavyzdžiai: Franko namas, Vilniaus Klarisių vienuolynas, Aušros vartai + Karmelitų vienuolynas, Rotušė, Diacezinė kunigų seminarija, Vyskupų rumai, Katedros aikštė, Gedimino kalnas, +3 užmirstos pilys Vilniuje, Bazilijonų kompleksas, Reformatų kompleksas, Pacų rūmai, Vainių rumai, Smėlynai, Platelių dvaro rūmai, Šiaulių dvaro rūmai, Klaipėdos teatras, Berniukų mokykla, Dubingių piliavietė, Arnionių, Žemių dvarų rūmai, Rokiškio dvaro oficinios, Kaltanėnų dvaro svirnas, Kudirkų vasarnamis, etc.</p>	LR kultūros ministerijos NKP apsaugos specialistų atestavimo komisijos narys
3	Nuo Varnių kunigų seminarijos iki Žemaičių vyskupystės muziejaus	2	Paskaita	Paskaitoje apžvelgsime Varnių kunigų seminarijos istoriją, 2021-2022 m. archeologinių tyrimus, kultūros paveldo objekto pritaikymo muziejinei veiklai problemos ir sprendimai.	Marija Nemunienė, UAB "Projektavimo ir restauravimo institutas" vyr. architektė, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistė
4	Kauno rotušės raida ir pritaikymo muziejui iššūkiai	2	Paskaita	Kauno rotušė amžių bėgyje patyrė kelias rekonstrukcijas, keitėsi ir jos architektūrinė urbanistinė aplinka, vėliau sekė pirmoji restauracija, pirmi atradimai ir klaidos. 1965-1972m a.a. Žybartas Simanavičius sumano ir įgyvendina ryžtingą rotušės pastato pertvarką.	Loreta Janušaitienė, paveldosaugos ekspertė

				<p>Atidengiami laiko bėgyje užversti rūšiai ir ardomi vėlesnių laikotarpių kai kurie elementai ar sienos. Dalinai sukuriama nauja XVIa. realybė ir išryškinamas XVIIIa indėlis. Įrengiamas muziejus ir Santuokų salė.</p> <p>Pastaruojų laikotarpiu ypač naujoji karta ieško ir tikisi kitokio muziejaus formato: labiau ne kaip baigtinės duotybės, o proceso, o į pastato kaitos atskleidimą žiūri naujomis jo pritaikymo priemonėmis.</p>	
5	<p><u>Pirmos dienos tema: tvirtumas, patvarumas, tvarumas</u> <i>Tradicinės medžiagos ir konstrukcijų ypatumai - statinių konstrukcijų žiūra per tvirtumo, patvarumo, tvarumo kriterijus</i></p>	7,5	Seminaras ekskursija	<p>9.00 – 10.30 Įvadas į seminarą, susipažinimas 10.30 – 11.30 Paskaita apie tvarumą tradicinėje architektūroje <i>Kavos pertrauka</i> 12.00 – 13.00 Paskaita apie vietos medžiagas, medinių konstrukcijų savitumą, specifika, kaip jos lemia formas (ką svarbu žinoti projektuojant medinius pastatus) <i>Pietų pertrauka</i> 14.00 – 16.00 Pasivaikščiavimai: medinių statinių konstrukcijų žiūra, inžineriniai technologiniai sprendiniai (muziejaus pavyzdžiai) 16.00 – 17.30 Praktika: medinio pastato modelio surinkimas (konstrukcijų pažinimas) 17.30 – 18.00 savirefleksija Tikslas: gilinti žinias apie projektavimo tradicinėje aplinkoje principus: saugomose teritorijose, etnokultūrinėse gyvenvietėse, Lietuvos kaimo kraštovaizdyje</p>	Rasa Bertašiūtė, Architektūros ir statybos instituto humanitarinių mokslų daktarė, medinės architektūros paveldo ekspertė, Lietuvos liaudies muziejaus medinės architektūros tyrimo ir mokymo centro KP specialistė, tautinio paveldo produktų sertifikavimo komisijos narė

6	<u>Antros dienos tema: funkcionalumas, nauda, patogumas</u>	7,5	Seminaras ekskursija	<p><i>Funkcija kuria formą - muziejaus statinių žiūra per patogumo, funkcionalumo kriterijus</i></p> <p>9.00 – 10.30 Paskaita apie tradicinių statinių funkcijas ir kaip jos lemia formas (kitų šalių praktikos, gal čia tiktų apie lietuvių Šveicarijoje istoriją)</p> <p><i>Kavos pertrauka</i></p> <p>11.00 – 13.00 Pasivaikščiavimai: muziejaus statinių žiūra kreipiant dėmesį į statinių ir jų dalių paskirtis, jas atitinkančias formas, dalių sąryšingumą</p> <p><i>Pietų pertrauka</i></p> <p>14.00 – 15.30 Paskaita arba pasivaikščiavimai: apie erdvių funkcionalumą - kokybės kriterijus (dydžiai, paviršiai, spalvos, ir kiti jutiminiai dalykai kuriantys nuotaikas ir būsenas)</p> <p>16.00 – 17.30 Profesionalų diskusija apie kintančias kaimo, mažų miestelių erdvių ir statinių funkcijas, naujus poreikius ir galimybes tai priderinti prie tradicinės aplinkos (atvejo analizė)) arba paskaita apie kitų šalių praktikas</p> <p>17.30 – 18.00 savirefleksija</p>	Rasa Bertašiūtė, Architektūros ir statybos instituto humanitarinių mokslų daktarė, medinės architektūros paveldo ekspertė, Lietuvos liaudies muziejaus medinės architektūros tyrimo ir mokymo centro KP specialistė, tautinio paveldo produktų sertifikavimo komisijos narė
7	<u>Trečios dienos tema: grožis, dermė, kontekstualumas</u>	7,5	Seminaras ekskursija	<p><i>Grožis/Estetika? – architektūra atsižvelgiant į 3 kontekstus (istorinį kultūrinį, gamtos, soc.)</i></p> <p>9.00 – 10.30 Paskaita apie tradicinės architektūros kompoziciją, kontekstualumą, visumos ir detalės santykį</p> <p><i>Kavos pertrauka</i></p> <p>11.00 – 13.00 Pasivaikščiavimai: muziejaus statinių (Žiežmarių, Kauno r., kt) žiūra kreipiant dėmesį į kontekstus, architektūros dermę (tarpusavio, visumos su detalėmis)...</p> <p><i>Pietų pertrauka</i></p>	Rasa Bertašiūtė, Architektūros ir statybos instituto humanitarinių mokslų daktarė, medinės architektūros paveldo ekspertė, Lietuvos liaudies muziejaus medinės architektūros tyrimo ir mokymo centro KP specialistė, tautinio paveldo

				<p>14.00 – 16.00 Praktinė užduotis grupėse (atvejų analizė ne muziejuje): profesionalų diskusija apie kintančias kaimo, mažų miestelių erdvių ir statinių funkcijas, naujus poreikius ir galimybes tai priderinti prie susiformavusios aplinkos</p> <p>16.00 – 17.30 Atvejo analizių pristatymas, bendras aptarimas</p> <p>17.30 – 18.00 diskusija, pabaiga</p>	<p>produktų sertifikavimo komisijos narė</p>
8	<p>The legacy of the Russian empire: restore or preserve in ruins? Daugavpils fortress.</p>	3		<p>Brief introduction to the history, development, cultural heritage and general architectural values of Daugavpils Fortress. The gigantic fortress of the Russian Empire of the neoclassical era is one of the best-preserved 19th century bastion-type fortresses in Europe. About 75% of the fortifications (more than 50) around the fortress have survived. The concept of preservation, conservation and restoration (which is not "restoration" at all) of 2 large buildings with finished construction process - the Big Powder Cellar (now ceramics exposition as a department of Rothko Art Center) and Engineer Arsenal (soon should follow the opening of the Technological Center) . The building was unused for 30 years, half ruined, It was a great challenge to find a compromise between ruin and restoration, past and contemporary. Undoubtedly, it must be preserved, conserved and practically used, but the philosophy and clear addition to this heritage is also the architect's work and duty.</p>	<p>Peteris Blums, Latvijos valstybinės paveldo apsaugos inspekcijos ekspertas</p>
9	<p>Any ruins have a right to rebirth. Revitalization of the Dobele Castle Ruins Chapel.</p>	3		<p>Dobele Castle was created as the largest residence of the Order of Teutonic Knights in Zemgale after the 1335.</p>	<p>Peteris Blums,</p>

				<p>In 2002, on the initiative of the Dobele municipality, the conservation works of the cultural monument of national importance - the castle's defensive wall - were started. In 2004, the concept of conservation and preservation of the chapel walls was formulated, which envisaged not only the conservation of the upper parts of the walls, but also the construction of a cover with a roof between the walls and the creation of heated, functionally usable rooms under it.</p> <p>The most important processes were:</p> <ul style="list-style-type: none"> o comprehensive and detailed fragmentary restoration and conservation works. And it would probably never be done either because the treatment of ruins is not the same as that of buildings. 	<p>Latvijas valstybinās paveldo apsargos inpekcijas ekspertas</p>
--	--	--	--	---	---

PROGRAMAŅ TVIRTINU:

VšĶ Kauno architektūros ir urbanistikos ekspertū taryba direktorē

Jūratē Merkevičienē

PROGRAMA SUDERINTA: Architektū rūmuose 2023-03-02 raštu Nr. S23/03/78

Aplinkos ministerijoje 2023-03-15 raštu Nr. DB (E) - 1545.